

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

244488

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual de les Normes Subsidiàries (NNSS) per a la delimitació del Parc Verd (TM de Costitx) (139e/2020)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 7 de maig de 2021, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe ambiental estratègic sobre la Modificació Puntual de les Normes Subsidiàries (NNSS) per a la delimitació del Parc Verd (TM de Costitx), en els termes següents:

1. Determinació de la subjecció a Avaluació ambiental i tramitació

S'ha presentat la documentació amb sol·licitud d'avaluació ambiental estratègica simplificada. L'Ajuntament de Costitx ha aportat Memòria de la Modificació Puntual de les NNSS per a la delimitació del Parc Verd, Plànols d'Ordenació (Estructura General Orgànica i Ordenació rústic), Document Ambiental i Estudi d'impacte paisatgístic.

Analitzat el contingut del document ambiental estratègic que figura a l'article 29 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, s'entén que la documentació aportada pel promotor és correcta.

2. Descripció i ubicació del pla

L'objectiu principal de la modificació de les NNSS és la delimitació d'un Sistema General en sòl rústic per a ubicar-hi la deixalleria (SG-INF-08) del municipi de Costitx, amb una superfície total de 1.382 m². L'àmbit d'actuació afecta, d'una banda, de manera parcial a la parcel·la 171, del polígon 1 (ref. cadastral 07017A00100171), de titularitat privada, de la qual 1.113 m² quedarien adscrits pel sistema d'expropiació, i, per altra banda, a un terreny adjacent de 269 m² de titularitat pública, localitzats a uns 400 m al sud-oest del nucli urbà de Costitx, en l'encreuament entre la ctra. Ma-3121 (Sencelles-Costitx) i el camí dels Horts.

Actualment, el terreny referit, de titularitat pública i amb una superfície de 269 m², ja es troba destinat a la recollida de residus de manera provisional. Tanmateix, el planejament vigent no recull aquesta infraestructura com a tal i no es compleixen els requisits bàsics per a regularitzar-la com a deixalleria. En primer lloc, l'àmbit actual d'aquest servei se situa en sòl protegit amb la categoria d'àrees de protecció territorial (APT) de carreteres, que exigeix a l'ús d'infraestructures unes condicions que són incompatibles amb les instal·lacions necessàries per a una deixalleria, amb previsió que les noves instal·lacions es situïn a la zona de sòl rústic comú. Per altra banda, des de l'Ajuntament es considera que les dimensions actuals d'aquesta infraestructura són insuficients per a donar servei al conjunt del municipi i respondre a les seves necessitats actuals i futures.

D'aquesta manera, es pretén assolir una millora de les dotacions de serveis i infraestructures municipals, donant compliment a l'establert al Pla Director Sectorial de Residus No Perillosos de l'Illa de Mallorca (PDSRNPMA), aprovat per acord del Ple del Consell de Mallorca el 9 de maig de 2019.

3. Avaluació d'efectes previsibles

Els efectes negatius causats per la modificació referida seran puntuals i es relacionen amb l'execució de les obres de la infraestructura de la deixalleria que puguin dur-se a terme per acabar d'adequar la parcel·la, fonamentalment:

- L'increment de la pols i partícules en suspensió durant l'execució de les obres de la infraestructura. Es tracta d'un efecte que es donaria només en fase de construcció i es deu a la contaminació associada a l'increment de pols a l'aire, provocat pel moviment de terres, moviment de maquinària i asfaltat. No es preveu que aquest efecte sigui important, principalment perquè es tracta d'una actuació molt localitzada i perquè els terrenys on s'ha d'ubicar la deixalleria ja es troben afectats per l'activitat antròpica.
- Increment de la contaminació acústica a conseqüència de les activitats de funcionament de la deixalleria o durant l'execució de les

obres.

Durant la fase d'obres, els renous associats a les activitats constructives i al transport de materials, de tipus intermitent i de diferent magnitud. El funcionament de la maquinària pesant i els moviments de terres i materials provocaran renous i vibracions.

Durant la fase de funcionament de la deixalleria, les tasques de classificació, abocament, càrrega i descàrrega dels residus poden provocar també renous, com també el trànsit de camions i altres vehicles que accedeixin al recinte.

- Possibilitat de contaminació de sòls i hidrologia subterrània, en el cas que no es prenguessin les mesures adequades per una infraestructura com la deixalleria.
- Efectes sobre el paisatge a conseqüència de la construcció d'instal·lacions, si bé, la parcel·la ja es troba transformada i hi ha una edificació construïda.
- Increment lleuger del trànsit rodat per la disposició de la deixalleria.

El document ambiental preveu una sèrie de mesures preventives i correctores dels impactes i un pla de vigilància ambiental. Així mateix, l'estudi d'impacte paisatgístic preveu altres mesures addicionals d'integració paisatgística de la nova instal·lació, com la creació d'una pantalla verda al voltant del recinte (no n'estableix les seves característiques bàsiques), la qual també funcionarà com a apantallament acústic, i la utilització de tècniques constructives tradicionals, així com gammes cromàtiques verdes o terroses, que no destaquin dels colors predominants de l'entorn, per a totes les edificacions, inclosos els murs exteriors.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha consultat a les següents administracions afectades, d'acord amb l'article 30 de la Llei 21/2013:

- Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- DG de Salut Pública, de la Conselleria de Salut i Consum.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
- Direcció Insular d'Infraestructures, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei de Residus i Sòls Contaminats, de la DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus.

En el moment de redactar el present informe s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- La Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori del Consell de Mallorca, amb data 3 de novembre de 2020, va informar el següent:

Es conclou, entre d'altres, que:

S'ha d'aportar Estudi de mobilitat generada que inclogui les mesures necessàries per garantir una connectivitat adequada amb el sistema viari previst al punt 4 de l'article 6 de la Llei 2/2020. Es preveu dins la memòria estudi de la mobilitat generada, però aquest fa referència a l'article 171 del RLOUSM en lloc de la previsió del punt 4 de l'article 6 de la Llei 2/2020.

S'indica a l'estudi que l'entrada al parc verd es mantindrà en el seu punt actual, que és des del camí dels Horts, degut a que permet una bona circulació de vehicles. Aquesta previsió hauria d'estar incorporada a la fitxa del sistema general.

2. Pel que fa a l'estudi d'impacte paisatgístic:

En el punt 4 de l'estudi es proposa el desmantellament de les actuals instal·lacions per tal d'aconseguir efectes positius. Caldrà incorporar aquesta actuació a la fitxa del sistema general per tal que es dugui a terme.

Al punt 5 de l'estudi de mesures d'integració paisatgística, s'incorporen unes mesures per tal de minimitzar els possibles impactes negatius sobre el paisatge. Aquestes mesures caldrà que estiguin incorporades en l'apartat d'ordenació de la fitxa del sistema general.

5. Normativa

La fitxa haurà d'incorporar les mesures d'integració paisatgística previstes en l'estudi d'impacte paisatgístic.

- La Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca, amb data 5 de novembre de 2020, va informar el següent:

Es conclou, entre d'altres, que:

2. Cal incorporar a la fitxa del nou Sistema General en sòl rústic SG-INF-08 Parc Verd, l'obligació d'introduir mesures d'integració paisatgística de les construccions i instal·lacions, així com la disposició d'una barrera vegetal frondosa a tot el perímetre com a mínim de 3 metres d'alçada, formada amb espècies vegetals autòctones de baix requeriment hídric, preferentment existents en l'entorn proper.
3. Cal incorporar a la fitxa del nou Sistema General en sòl rústic SG-INF-08 Parc Verd, l'obligació d'introduir mesures ambientals i d'eco disseny a les noves construccions i instal·lacions així com la cobertura de la totalitat del consum elèctric mitjançant generació renovable d'autoconsum.
4. Cal donar compliment a les condicions recollides a l'art. 45 de les NS de Costitx, adaptades al PTIM, referent al tractament de la contaminació lumínica, tenint en compte que l'àmbit del Parc Verd correspon a una zona E-1, perquè està inclòs dins un radi de 7 km des de la ubicació de l'Observatori Astronòmic de Costitx, així com reduir l'alçada dels bàculs a uns 3 m, per tal de reduir l'impacte paisatgístic de la instal·lació.
6. Cal incorporar a la fitxa del nou Sistema General en sòl rústic SG-INF-08 Parc Verd l'obligació de restauració paisatgística de l'àmbit que contempli la retirada de les edificacions, instal·lacions, paviments, i la resta d'elements existents que no s'adeqüin a l'ordenació urbanística.

Així mateix, es fan les recomanacions següents:

7. Referent a qualsevol edificació que es proposi dins l'àmbit del Parc Verd, seria convenient tenint en compte l'entorn rústic on es situa, complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides a la norma 22 del PTIM, per tal de reduir el seu impacte paisatgístic: coberta inclinada de teula àrab, acabats de les façanes de la gamma de la pedra, del marès o dels ocres terra, fusteria exterior de fusta o metàl·lica de tipologia idèntica a la tradicional, etc., així mateix sempre que sigui possible es disposaran les instal·lacions a nivell de terra evitant la ubicació sobre les cobertes dels edificis o altres elements elevats.
8. Referent als tancaments de la parcel·la, seria convenient complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides a la norma 22 del PTIM, per tal de reduir el seu impacte paisatgístic: tanca d'obra de cantons de marès no aterracats o de paret seca, de malla metàl·lica ampla, elèctriques o de bardissa, de tal manera que siguin els més semblants possibles als de l'entorn proper.
9. Seria convenient estudiar la possibilitat de modificar l'accés actual del Parc en el Camí dels Horts, per tal d'allunyar-lo de la confluència de la carretera Ma-3121 (Sencelles-Costitx) amb el Camí dels Horts, així com estudiar l'aplicació d'altres mesures correctores de la mobilitat.

- El Servei de Salut Ambiental (DG de Salut Pública i Participació), de la Conselleria de Salut i Consum, amb data 16 de novembre de 2020, va informar el següent:

Informa favorablement atès que no s'observen riscos per la salut ambiental.

Es recomana que l'aigua destinada a regs per evitar la dispersió de partícules es faci preferentment amb aigua regenerada.

- El Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius, amb data 24 de novembre de 2020, va informar el següent:

Es conclou que:

1. El titular de la instal·lació ha de sol·licitar a la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic la seva inscripció com activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA) del grup C, o l'autorització administrativa com APCA del grup B, segons l'epígraf que li sigui d'aplicació. El titular haurà d'incloure una memòria sobre contaminació atmosfèrica on identifiqui tots els focus d'emissions, així com les mesures correctores i preventives a aplicar per minimitzar les emissions a l'atmosfera. S'ha d'utilitzar la maquinària energèticament més eficient, i amb emissions específiques de contaminants mínimes.
2. La resolució d'inscripció APCA o, en el seu cas, d'autorització, fixarà la periodicitat de les comprovacions a realitzar per part d'un Organisme de control autoritzat per a l'atmosfera (OCA) tant les corresponents al manteniment i eficàcia de les mesures correctores i preventives implantades per disminuir les emissions de partícules, com de les mesures de gasos i partícules dels possibles equips de combustió existents, si s'escau.
3. S'ha d'incloure la part d'afecció en relació al canvi climàtic, d'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. De manera, que s'hauria de fer un estudi específic on es tingui en compte: eficiència energètica dels equipaments i instal·lació d'energies renovables.

- El Servei de Residus i Sòls Contaminats, de la DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus, amb data 6 de maig de 2021, va informar el següent:

És necessària la revisió i actualització de la normativa sectorial en matèria de residus perquè pot implicar canvis en la definició del projecte de parc verd (o deixalleria), a la posterior avaluació d'impacte ambiental i autoritzacions administratives de les instal·lacions de gestió de residus.

Primer. En el document Memòria, punt 3, Objecte i Justificació (Pàg.5) es fa esment a l'article 13 del Pla Director Sectorial per a la gestió de residus urbans de l'illa de Mallorca ..., Pla actualment derogat pel Pla Director Sectorial per a la gestió de residus no perillosos de l'illa de Mallorca (BOIB Núm. 81 de 18 de juny de 2019).

L'article 13 del pla ja derogat, estableix que els Parcs Verds (en la denominació actual, Deixalleries), s'havien d'adaptar als requisits tècnics establerts en l'Annex I; aquests requisits tècnics ja no són d'aplicació com tampoc ho és l'apartat que té per títol Ubicació (Annex I.2.1. Es construirà dins els límits del nucli urbà (ciutat, vila, poble o indret turístic).

Segon. La Llei 8/2019, de Residus i Sòls Contaminats de les Illes Balears, l'article 31, en relació a les deixalleries estableix:

1. Tots els municipis han de garantir el servei de deixalleria als seus ciutadans, ja sigui de forma independent o mancomunada, per a la recepció i recollida de determinats residus d'origen domiciliari. Aquest servei i les instal·lacions necessàries s'han d'incloure en els instruments de planejament urbanístic respectius, de conformitat amb el que estableixen els plans directors sectorials de prevenció i gestió de residus no perillosos.

2. Els ens municipals incentivaran l'ús de les deixalleries per part dels seus ciutadans com a punt de recollida d'aquells residus que no siguin objecte de recollida domiciliària. A més de la recollida dels residus domèstics, no perillosos i perillosos, de manera obligatòria i gratuïta per a tota la ciutadania, els ens locals poden preveure la recollida a les deixalleries d'altres residus d'origen comercial i/o industrial, d'oficines i serveis, si així ho estableixen les ordenances municipals corresponents, i n'han de fixar, si escau, les taxes pertinents.

3. Les deixalleries han de complir les prescripcions tècniques que siguin aprovades pel Govern de les Illes Balears i comptar amb les autoritzacions previstes per la normativa sectorial en matèria de residus.

4. Correspon als municipis, o als ens en què hagin delegat competències, regular les normes de funcionament de les deixalleries a través de les ordenances corresponents.

5. Totes les deixalleries han d'incloure la recepció i l'emmagatzematge selectiu de productes usats i residus destinats a la seva reutilització o preparació per a la reutilització. Almenys ha de ser així per a residus d'aparells elèctrics i electrònics, mobles, tèxtils i altres en què així es faci constar en la seva autorització, ja sigui de manera independent o mitjançant acord amb altres centres, han de preveure i incorporar igualment les activitats necessàries per a la preparació per a la reutilització.

6. De la mateixa manera, les deixalleries hauran de preveure la recollida selectiva del material que, d'acord amb la previsió de l'article 22.d) d'aquesta llei, puguin constituir documents escrits amb valor històric o cultural, i el seu lliurament a les entitats adients per a la conservació del patrimoni (arxius, instituts especialitzats, universitats, etc.).

En relació al punt 3 d'aquest mateix article, el Servei de Residus i Sòls Contaminats compta amb la Guia tècnica per a la implantació i gestió de Deixalleries, que es pot consultar a l'apartat de Gestors de Residus a residus.caib.es.

Tercer. En el sentit de l'article anterior, l'article 21 Xarxa de deixalleries municipals del Pla Director Sectorial vigent estableix:

1. Tots els municipis han de garantir el servei de deixalleria als seus ciutadans, ja sigui de forma independent o mancomunada, per a la recepció, emmagatzematge selectiu i preclassificació de productes usats destinats a la reutilització de residus municipals en espera de tractaments posteriors, com la preparació per a la reutilització, la valorització i l'eliminació.

2. Les deixalleries s'han de preveure en els respectius instruments de planejament urbanístic, havent de complir amb les prescripcions tècniques que siguin aprovades pel Govern de les Illes Balears i comptar amb les autoritzacions previstes per la normativa sectorial en matèria de residus.

3. Correspondrà als municipis, o als ens en què hagin delegat, regular les normes de funcionament de les deixalleries a través de les ordenances corresponents.

Per tot això, es conclou que:

S'informa favorablement la modificació puntual de les NS de Costitx per a la delimitació en el planejament vigent un Sistema general en sòl rústic destinat al parc verd municipal (deixalleria), tenint en compte les Consideracions tècniques exposades.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex V de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental

Una vegada analitzats els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013, no es preveu que aquesta modificació puntual tingui efectes significatius sobre el medi ambient, tal com exposen les consideracions tècniques següents:

Una vegada vista i avaluada la documentació presentada cal esmentar que aquesta modificació puntual preveu ubicar les instal·lacions relatives a la deixalleria a sòl rústic general (SRG), fora dels terrenys de l'àmbit d'actuació afectats per APT de carreteres, a més de tenir en compte les necessitats actuals i futures per donar servei al conjunt del municipi de Costitx.

En tot cas, es consideren correctes les mesures ambientals incorporades al document ambiental i a l'estudi d'impacte paisatgístic, per a minimitzar els impactes ambientals negatius.

Conclusions de l'informe ambiental estratègic

Primer.- No subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària la Modificació Puntual de les NNSS per a la delimitació del Parc Verd (TM de Costitx), sempre que es compleixin les mesures proposades tant al Document Ambiental com a l'Estudi d'Impacte Paisatgístic, redactats amb data 4 de març de 2020 pel Sr. Aleix Calsamiglia Reguant, geògraf, i per la Sra. Aina Soler Crespí, arquitecta, de la consultora GABINET D'ANÀLISI AMBIENTAL I TERRITORIAL (GAAT) S.L., i els condicionants següents:

1. S'haurà de dur a terme el desmantellament de les actuals instal·lacions, amb l'eliminació dels elements existents i l'asfalt, per a permetre la restauració de la coberta vegetal.
2. Durant la fase d'obres, es duran a terme regs periòdics per disminuir la generació de pols, els quals s'hauran de fer amb aigües residuals regenerades.
3. En la mesura que sigui possible, s'haurà de modificar l'accés actual del Parc en el camí dels Horts, per tal d'allunyar-lo de la confluència de la carretera Ma-3121 (Sencelles-Costitx) amb el camí dels Horts, així com incorporar altres mesures correctores de la mobilitat.
4. La barrera perimetral de la instal·lació haurà de ser amb espècies vegetals autòctones, presents a l'entorn, i de baix requeriment hídric.

D'altra banda, es recorda que:

1. Atès que no es disposa d'informe preceptiu de carreteres, s'hauran de sol·licitar, amb anterioritat a l'inici de l'activitat, els informes i autoritzacions legalment previstos a l'article 31 de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. El futur projecte de deixalleria (no Parc Verd, segons la nomenclatura vigent) haurà d'obtenir les preceptives autoritzacions administratives en matèria de residus (autorització del projecte, autorització d'instal·lació i d'operador de residus), segons l'art. 27 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de Residus i Sòls Contaminats, i l'art. 44 de la Llei 8/2019, a tramitar davant el servei de Residus i Sòls Contaminats.
3. Aquest projecte haurà d'adaptar-se al Pla Director Sectorial per a la gestió de residus no perillosos de l'illa de Mallorca (PDSRNPMA, BOIB Núm. 81 de 18 de juny de 2019).
4. A més, la nova instal·lació haurà de complir amb les prescripcions de la norma 22 del PTM, relativa a les condicions d'integració paisatgística i ambiental, amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, i amb la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats (art. 31).
5. D'altra banda, el seu disseny haurà de tenir en compte els criteris i recomanacions de la Guia Tècnica per a la Implantació i Gestió de Deixalleries, de la DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus.
6. Amb anterioritat a l'inici de l'activitat, el titular de la instal·lació també haurà de sol·licitar a la DG d'Energia i Canvi Climàtic la seva inscripció com activitat potencialment contaminadora de l'atmosfera (APCA) del grup C, o l'autorització administrativa com APCA del grup B, segons l'epígraf que li sigui d'aplicació. El titular haurà d'incloure una memòria sobre contaminació atmosfèrica on identifiqui tots els focus d'emissions, així com les mesures correctores i preventives a aplicar per minimitzar les emissions a l'atmosfera. S'haurà d'utilitzar la maquinària energèticament més eficient, i amb emissions específiques de contaminants mínimes.
7. Les noves instal·lacions hauran de tenir en compte en el seu disseny les determinacions del PHIB, en relació amb la gestió de les aigües pluvials, la reutilització d'aigües regenerades i el tractament de les aigües residuals.

Segon.- L'informe ambiental estratègic, una vegada formulat, es remetrà per l'òrgan ambiental per a la seva publicació en el termini de quinze dies hàbils al BOIB, sense perjudici de la seva publicació a la seu electrònica de l'òrgan ambiental.

Tercer.- L'informe ambiental estratègic no serà objecte de cap recurs, sense perjudici que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant l'acta d'aprovació del pla o programa, d'acord amb el que disposa l'article 31.5 de la Llei 21/2013.

Quart.- Aquesta Resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Palma, 10 de maig de 2021

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

